

Łódź, dnia 8 stycznia 2024 roku

Pan
Dariusz Rejman
Wójt Gminy Czastary

WK – 602/1/2024

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Czastary¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z okresu od 2021 roku do dnia 30 czerwca 2023 roku oraz wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; zadłużenia; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych, realizacji dochodów podatków i z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W dniu 7 września 2022 roku z rachunku budżetu zwrócono na rzecz Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi kwotę 4.080,52 zł (wyciąg bankowy nr 173/2022) z tytułu niewykorzystanych dotacji (dział 855, rozdział 85501, § 2060). Powyższy zwrot został zaewidencjonowany ujemnym zapisem na kontach Wn 133, Ma 901. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 133 – Rachunek budżetu, zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 12 października – 4 grudnia 2023 roku. Protokół został podpisany w dniu 29 grudnia 2023 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342), zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na koncie tym nie przewidziano możliwości stosowania zapisów ujemnych. Zatem, stosownie do opisu konta 133 - zwrot niewykorzystanej dotacji powinien zostać zaewidencjonowany po stronie Ma tego konta.

Natomiast stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 901 – Dochody budżetu, zawartego w załączniku nr 2 do powołanego wyżej rozporządzenia, po stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu: [1] na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222; [2] na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224; [3] z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224; [4] z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133; [5] pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133; [6] pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Wn ujmuje się pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 i przenosi się je na konto 961.

Co prawda wskazane rozporządzenie określa, że po stronie Wn ujmuje się jedynie przeniesienie salda na konto 961, jednak wydaje się, że poprawne ewidencjonowanie zwrotu powinno nastąpić zapisem Wn 901 Ma 133 z równoczesnym zastosowaniem zapisu ujemnego po obu stronach konta 901 (czystość obrotów). Takie schematy nie spowodują ani ujemnych zapisów na koncie 133, niezgodnych z ewidencją banku, ani też nie zawyżają obrotów na koncie 901, które mogłyby zostać błędnie przeniesione na konto 961.

Należy wskazać, że w przypadku, gdy obroty na kontach mogą dostarczać fałszywych informacji o przebiegu operacji gospodarczej (w przypadku wskazanym powyżej zwroty dotacji niewykorzystanych w danym roku), można stosować ujemny zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów Wn 901, Ma 901. Celem tego zapisu jest zachowanie czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenie jego pierwotnego charakteru. Przepisy prawa bilansowego nie określają sytuacji, w których dokonuje się zapisów technicznych. Jednak w praktyce w celu zachowania "czystości obrotów" na koncie księgowym oraz przywrócenia jego pierwotnego charakteru często stosuje się takie zapisy. Zapisu technicznego dokonuje się po obu stronach tego samego konta, tymi samymi kwotami oraz tym samym znakiem.

Zgodnie z § 21 pkt 1 powołanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku - jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.

2. W zakresie poprawności sprawozdania SP-1 – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego – za rok podatkowy 2022, ustalono że w części A sprawozdania nie wykazano uchwały nr X/52/2015 z dnia 16 grudnia 2015 roku Rady Gminy Czastary w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości.

Ponadto, podstawy opodatkowania podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, wykazane w kolumnie 3 i 4 części B sprawozdania, porównano z wydrukiem (z dnia 15 lipca 2022 roku) zestawienia kont wymiarowych według stanu powierzchni na dzień 30 czerwca 2022 roku – tylko składniki opodatkowane z systemu INFO-SYSTEM, zawierającym informacje dotyczące zagregowanych podstaw opodatkowania dla poszczególnych podatków w podziale na podatników będących osobami prawnymi i fizycznymi. Dokonano następujących ustaleń:

- w sprawozdaniu nie wykazano powierzchni gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych. W zestawieniu dla tego przedmiotu powierzchnia opodatkowania wynosi 1,2 ha;
- w sprawozdaniu wykazano grunty pozostałe o powierzchni 48.299 m² – w zestawieniu pozycja F grunty pozostałe ma tę samą wielkość, ale ponadto występują kategorie: tereny przemysłowe 2.417 m², zurbanizowane tereny niezabudowane 11.234 m², inne tereny zabudowane 8.898,30 m² i tereny mieszkaniowe 145.666,70 m², które nie zostały wykazane w sprawozdaniu;
- w sprawozdaniu wykazano 111.604 m² powierzchni budynków mieszkalnych, w zestawieniu budynki mieszkalne inne - 328,50 m² osoby fizyczne, 99,20 m² budynki mieszkalne osoby prawne i 413,77 m² budynki mieszkalne inne osoby prawne – łącznie 841,47 m². Z wyjaśnienia inspektora ds. wymiaru podatków i opłat wynikało, że w podstawie opodatkowania podatkiem od nieruchomości należało wykazać 841,47 m² budynków mieszkalnych, natomiast wykazana powierzchnia 111.604 m² winna być wykazana w kolumnie 4 sprawozdania jako podstawa opodatkowania zwolniona z podatku na podstawie uchwały Rady Gminy;
- w sprawozdaniu wykazano 174 m² powierzchni budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, natomiast z ewidencji podatkowej wynikało, że w tym przedmiocie opodatkowania należało wykazać 274 m²;
- nie wykazano żadnych danych w kolumnie 4 sprawozdania - podstawa opodatkowania zwolniona z podatku.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455) - dane w zakresie:

- podstaw opodatkowania podatkiem:

- a) od nieruchomości - zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania tym podatkiem, w podziale na rodzaje przedmiotów opodatkowania zgodnym z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatku od nieruchomości,
 - b) rolnym - zagregowane dane o liczbie hektarów przeliczeniowych gruntów gospodarstw rolnych oraz liczbie hektarów pozostałych gruntów opodatkowanych tym podatkiem,
 - c) leśnym - zagregowane dane o powierzchni lasów oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych opodatkowanych tym podatkiem;
- podstaw opodatkowania zwolnionych od podatku:
- a) od nieruchomości - zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania zwolnionych od tego podatku na mocy uchwał rady gminy, w podziale na rodzaje przedmiotów opodatkowania zgodnym z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatku od nieruchomości;
 - b) rolnego - zagregowane dane o liczbie hektarów przeliczeniowych gruntów gospodarstw rolnych oraz liczbie hektarów pozostałych gruntów, zwolnionych od tego podatku na mocy uchwał rady gminy;
 - c) leśnego - zagregowane dane o powierzchni lasów oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych zwolnionych od tego podatku na mocy uchwał rady gminy,

wykazuje się zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.), prowadzonej przez organ podatkowy.

Zgodnie z § 5 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku, w sprawozdaniu wykazuje się pełne tytuły uchwał rady gminy, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 oraz § 3 ust. 1, wraz z datami ich uchwalenia i miejscem publikacji – a więc zarówno tytuły uchwał Rady Gminy w sprawie stawek podatków obowiązujących w roku podatkowym za który sporządzane jest sprawozdanie jak i tytuły uchwał Rady Gminy określających przedmioty opodatkowania zwolnione od podatków.

3. W sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 marca 2023 roku, wykazano po stronie wykonania: w pozycji D13. - Nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - środki w wysokości 741.182,40 zł; w pozycji D14. - Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - środki w wysokości 6.334,28 zł; w pozycji D16. - Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - środki w wysokości 1.614.394,13 zł.

Na kwotę 6.334,28 zł wykazaną w pozycji D14. składała się nadwyżka środków w zakresie rozliczenia wykonanych dochodów i wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania

Narkomanii za 2022 rok, jednak kontrolujące ustaliły, że wykazana kwota powinna być wyższa o nadwyżkę w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi za 2022 rok w wysokości 90.131,14 zł (dochody wykonane w rozdziale 90002, § 0490 w wysokości 1.066.667,51 zł minus wydatki wykonane w rozdziale 90002 w wysokości 976.536,37 zł).

W 2022 roku nie zaciągano nowych zobowiązań z tytułu kredytów lub pożyczek, uchwałą Rady Gminy nr XXXIII/242/2022 z dnia 22 listopada 2022 roku ustalono nadwyżkę budżetu w wysokości 1.219.544,04 zł, którą przeznaczono na spłatę kredytów i pożyczek. Ponieważ nie zaciągano nowych zobowiązań w 2022 roku i spłaty rozchodów dokonano z bieżącej nadwyżki budżetu to kwota wolnych środków za 2022 rok nie mogła wzrosnąć w porównaniu do 2021 roku – 1.065.169,16 zł.

Natomiast nadwyżka z lat ubiegłych powinna wynosić 1.200.276,23 zł (środki finansowe za 2022 rok ogółem 2.361.910,81 zł minus wolne środki 1.065.169,16 zł i minus wyliczone powyżej niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 96.465,42 zł).

Zatem, środki finansowe za 2022 rok w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2023 roku należało wykazać następująco:

- D13. - Nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 1.200.276,23 zł;
 - D14. - Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 96.465,42 zł;
 - D16. - Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 1.065.169,16 zł.
4. W zakresie sprawozdania Rb-ST - roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2022 roku, stwierdzono że w pozycji środki dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku wykazano subwencję oświatową przekazaną w grudniu 2022 roku na styczeń 2023 roku w wysokości 349.603,00 zł oraz odsetki dopisane w dniu 31 grudnia 2022 roku w wysokości 5,10 zł: na rachunkach RFIL – 4,46 zł i Cyfrowa Gmina – 0,64 zł. Powyższe środki w wysokości 5,10 zł nie stanowiły ani dotacji, ani też subwencji przekazywanych w grudniu na styczeń roku następnego i nie powinny być wykazywane w tej pozycji sprawozdania.
5. Kontrola dowodów księgowych z przełomu czerwca i lipca 2023 roku wykazała, że w zobowiązaniach czerwca nie ujęto 14 faktur z datą sprzedaży do dnia 30 czerwca 2023 roku, na łączną kwotę 18.198,82 zł (z datami wpływu do Urzędu Gminy w miesiącu czerwcu i do dnia 4 lipca 2023 roku). Powyższe naruszało art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), który stanowi że do okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
6. Saldo konta 080 – Środki trwałe w budowie, na dzień 31 grudnia 2022 roku było realne, oprócz jednej pozycji: 080-1 – Kanalizacja Kniatowy-Stępna, o wartości poniesionych nakładów 22.100,00 zł. Inspektorom przedstawiono

fakturę VAT nr 9/08 z dnia 2 kwietnia 2008 roku, wystawioną przez firmę Usługi geodezyjne „GEODETA” za wykonanie podkładów geodezyjnych miejscowości Kniatowy i Stępna w skali 1:1000 zgodnie z umową nr 20/07. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że dokumentacja będzie do wykorzystania jeżeli pojawią się środki na inwestycje. Ustalono, że zadanie nie zostało ujęte w załączniku inwestycyjnym na 2023 rok, ani w wykazie przedsięwzięć do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czastary na lata 2023-2026. W związku z powyższym należy wskazać, że inwentaryzacja aktywów objętych kontem 080 dokonana na dzień 31 grudnia 2022 roku powinna zostać wykonana z większą starannością, gdyż na koncie tym ewidencjonowano zadanie, którego realizacji zaniechano. Stosownie do uregulowań zawartych w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości - środki trwałe w budowie inwentaryzowane są corocznie wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku metodą weryfikacji, czyli porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości.

W zakresie dochodów budżetowych

1. W zakresie wykazanych w sprawozdawczości budżetowej skutków finansowych udzielonych zwolnień i obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, ustalono że: w 2021 roku skutki finansowe udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości zostały zaniżone o 588,37 zł (zaniżone o 637,37 zł i zawyżone o 49,00 zł), a skutki obniżenia górnych stawek podatkowych zostały zaniżone o 5.055,99 zł (zaniżone o 5.058,99 zł i zawyżone o 3,00 zł); w 2022 roku skutki finansowe udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości zostały zawyżone o 49,00 zł, a skutki obniżenia górnych stawek podatkowych zostały zawyżone o 3,00 zł. Skutki finansowe zwolnień w podatku od środków transportowych w 2021 i 2022 roku zostały zaniżone o 369 zł, natomiast skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych w 2021 roku zostały zaniżone o 5.521 zł (zawyżone o 369 zł, zaniżone o 586 zł i 5.304 zł) oraz zawyżone w 2022 roku o 720 zł (369 zł i 351 zł).
2. W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości stwierdzono:
 - podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ³ w złożonych na 2021, 2022 i 2023 rok deklaracjach na podatek od nieruchomości wykazał grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 1.622 m². Z przedłożonej inspektorom Listy działek na dzień 18 października 2023 roku wynikało, że podatnik jest właścicielem działki (...) ⁴ oznaczonej Bi o

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

powierzchni 0,04 ha i działki (...) ⁵ oznaczonej RIVa i Bi o powierzchni 0,12 ha, co daje łącznie powierzchnię 1.600 m²;

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ⁶ w złożonych na 2021, 2022 i 2023 rok deklaracjach na podatek od nieruchomości wykazał do opodatkowania grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 11.908 m² i budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 2.296,48 m². Z przedłożonych Informacji o działkach (...) ⁷ z dnia 18 października 2023 roku wynikało, że podatnik do opodatkowania deklaruje całą powierzchnię wymienionych działek 1,1908 ha, natomiast łącznie powierzchnia zabudowy ujawnionych budynków wynosi 4.961 m². Deklarowana powierzchnia do opodatkowania stanowi 46,29% powierzchni zabudowy. Ponadto, z zawiadomienia o zmianie z dnia 13 sierpnia 2021 roku (do Urzędu Gminy Czastary wpłynęło w dniu 17 sierpnia 2021 roku) dotyczącego zmiany powierzchni użytków (wewnętrzna zmiana powierzchni użytków oznaczonych symbolami Ba, Bi, RV, Br-RV niepowodująca zmiany wielkości nieruchomości ogółem) i inwentaryzacji powykonawczej dwóch budynków - wynikało, że ujawniono magazyn oddany do użytkowania w całości 5 sierpnia 2021 roku o powierzchni zabudowy 609 m² i jednej kondygnacji oraz budynek biurowy oddany do użytkowania w całości 5 sierpnia 2021 roku o powierzchni zabudowy 120 m² i dwóch kondygnacjach. W złożonych deklaracjach na lata 2021-2023 powierzchnia budynków do opodatkowania nie uległa zmianie. Organ podatkowy będąc w posiadaniu zawiadomienia ze Starostwa Powiatowego w Wieruszowie nie wezwał podatnika do złożenia korekty deklaracji;
- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ⁸ złożył Informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której zadeklarował od lutego 2022 roku do opodatkowania 2.872 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i 540 m² gruntów pozostałych. W decyzji wymiarowej nr 3120.149.2022.10230 z dnia 7 kwietnia 2022 roku opodatkowano za 11 miesięcy: 66,40 m² powierzchni użytkowej budynków zajętych pod działalność gospodarczą; 2.872 m² powierzchni gruntów zajętych pod działalność gospodarczą; 540 m² powierzchni gruntów pozostałych.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Z zawiadomienia o zmianie z dnia 25 lutego 2022 roku wynika, że działki (...) ⁹, o łącznej powierzchni 0,0540 ha, podatnik nabył na podstawie umowy sprzedaży Rep. A nr 1242/2022 z dnia 2 lutego 2022 roku – zatem ta powierzchnia powinna być opodatkowana od marca 2022 roku – zawyżono podatek o 22,05 zł.

Podatnik nie zadeklarował budynków, ale zostały one opodatkowane w decyzjach wymiarowych, nie zadeklarował również budowli (...) ¹⁰.

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ¹¹ w Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych złożonej w dniu 2 lipca 2021 roku wykazał grunty i budynki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą ale nie wykazał budowli. (...) ¹² z obrazu na stronie Polska.geoportal2.pl wynika, że powierzchnia działki wokół budynków jest utwardzona kostką betonową.

W myśl przepisu art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem (art. 1a ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Przepis art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 682 ze zm.) stanowi, że budowla to każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych,

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

elektrowni wiatrowych, morskich turbin wiatrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową (pkt 3). Natomiast przez urządzenia budowlane - należy rozumieć urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki (pkt 9);

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ¹³ w Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wykazał do opodatkowania tylko grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 160 m² (w załączniku do Informacji wykazano grunty w podziale na powierzchnie 3.165 m² i 160 m²) oraz budynki handlowo-usługowe o powierzchni 30 m² (w załączniku do informacji wykazano 23 m²) i budynki pod działalność gospodarczą o powierzchni 100 m². W decyzjach wymiarowych na 2021 i 2022 rok opodatkowano budynki pod działalność gospodarczą o powierzchni 123 m² oraz grunty pod działalność o powierzchni 160 m² i pozostałe grunty o powierzchni 3.165 m². Ponadto, wykazano budynki mieszkalne (zwolnione z podatku) o powierzchni 280 m². Z obrazu na Polska.geoportal2.pl wynika, że na działce (...) ¹⁴ posadowione są trzy budynki - z przedłożonej Informacji o działce z dnia 18 października 2023 roku wynikało, że podatnik jest właścicielem działki nr (...) ¹⁵ o powierzchni 0,3325 ha oznaczonej Bi, na której ujawniono budynek o powierzchni zabudowy 30 m². Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień w sprawie powyższych rozbieżności i do złożenia ewentualnej korekty informacji.

Ustalenia kontroli w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób wskazują na konieczność większej staranności w dokonywaniu weryfikacji składanych przez podatników deklaracji i informacji na podatek od nieruchomości, oraz przy wprowadzaniu danych do prowadzonego w Gminie Czastary komputerowego systemu podatkowego, określających parametry poszczególnych przedmiotów opodatkowania, konieczne do prawidłowego opodatkowania, oraz prawidłowego wyliczania skutków finansowych ujmowanych w sprawozdawczości.

Organ podatkowy winien dokonać, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r.,

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

poz. 2383), czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

W kontrolowanym okresie organ podatkowy nie przeprowadzał kontroli podatkowych. W celu wyjaśnienia stanu faktycznego organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Podstawowe zasady przeprowadzania kontroli podatkowej uregulowane są przepisami Działu VI ww. ustawy.

Ponadto, należy zwrócić uwagę na art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1752), z którego wynika, że podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

3. Decyzja nr FP.3127.10189.2021 z dnia 1 kwietnia 2021 roku w sprawie umorzenia w całości zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości – I rata 2021 roku w kwocie 2.082,00 zł, wydana na wniosek podatnika z dnia 19 marca 2021 roku, została podpisana z upoważnienie Wójta Gminy przez inspektora ds. wymiaru podatków i opłat. W Upoważnieniu nr 1/2013 Wójta Gminy Czastary z dnia 10 stycznia 2013 roku dla wskazanego wyżej pracownika do załatwiania spraw w imieniu Wójta Gminy Czastary w zakresie podpisywania pism i odpowiedzi na pisma oraz wydawania decyzji administracyjnych określonych w zakresie czynności, wydawania postanowień, zaświadczeń i tytułów wykonawczych opracowywanych na stanowisku pracy za wyjątkiem pism, odpowiedzi na pisma i decyzji administracyjnych zastrzeżonych wyłącznie do kompetencji Wójta, Sekretarza i Skarbnika Gminy, wyraźnie zapisano, że „Upoważnienie nie obejmuje prawa do wydawania decyzji dotyczących umorzeń zaległości podatkowych, odroczenia i przesunięcia terminów płatności, indywidualnych decyzji i postanowień dotyczących trybu odwoławczego. Otrzymanie przedmiotowego upoważnienia pracownik potwierdził własnoręcznym podpisem.
4. Decyzje w sprawie zwolnień w zakresie podatku rolnego w związku z nabyciem gruntów na powiększenie gospodarstwa rolnego były wydawane na wnioski podatników, ale w dwóch przypadkach ulga została błędnie zastosowana od miesiąca w którym złożono wniosek. Zgodnie z art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333), zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Ponadto, w przypadku decyzji znak: FP.3123.980.2021.10207 z dnia

29 grudnia 2021 roku organ podatkowy naruszył terminy załatwiania spraw - wniosek podatnika z dnia 29 stycznia 2021 roku). Zgodnie z art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. W myśl przepisu art. 140 powołanej ustawy - o każdym przypadku niezakończona sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu.

5. W zakresie wymiaru podatku od środków transportowych ustalono:

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ¹⁶ - w Wykazie zmian w ewidencji pojazdów w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia 2021 roku widnieje informacja o sprzedaży w dniu 6 sierpnia 2021 roku pojazdu - ciągnik siodłowy. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia korekty deklaracji, w ewidencji księgowej nie ma także odpisu podatku za okres od września 2021 roku w wysokości 662 zł, podatnik wpłacił kwotę podatku za cały rok. W rejestrze wymiarowym przy ciągniku siodłowym EWE... wpisano datę 31 października 2021 roku jako datę do której istniał obowiązek podatkowy - dokonano odpisu podatku w wysokości 331 zł, a w przypadku ciągnika siodłowego EWE... wpisano pojazd do rejestru z datą zakupu 23 czerwca 2021 roku i dokonano przypisu podatku w wysokości 924 zł, na karcie księgowej podatnika za 2021 rok powyższe kwoty wpisano per saldum jako przypis łącznie 593,00 zł. Podatnik nie złożył korekt deklaracji w związku z wygaśnięciem i powstaniem obowiązku podatkowego, a organ podatkowy nie wezwał podatnika do spełnienia ustawowego obowiązku.

Ponadto z deklaracji podatkowej na rok 2022 wynikało, że podatnik w 2022 roku został właścicielem: w dniu 2 maja 2022 roku ciągnika siodłowego o DMCZP 40 ton, zawieszeniu pneumatycznym i dwóch osiach - podatek za 7 miesięcy 2022 roku - 1.158 zł (według stawki 1.985 zł); w dniu 2 listopada 2022 roku ciągnika siodłowego o DMCZP 42 tony, zawieszeniu pneumatycznym i dwóch osiach - podatek za 1 miesiąc 2022 roku - 165 zł (według stawki 1.985 zł); w dniu 31 maja 2022 roku naczepy o DMCZP 40 ton, zawieszeniu pneumatycznym i trzech osiach - podatek za 7 miesięcy 2022 roku - 683 zł (według stawki 1.171 zł); w dniu 29 lipca 2022 roku naczepy o DMCZP 40 ton, zawieszeniu pneumatycznym i trzech osiach - podatek za 5 miesięcy 2022 roku - 488 zł (według stawki 1.171 zł).

Podatnik nie złożył korekty deklaracji za 2022 rok w związku z powstaniem obowiązku podatkowego w trakcie roku, a organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia deklaracji. łącznie w 2022 roku należało opodatkować powyższe środki transportowe na kwotę 2.494 zł.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ¹⁷: w deklaracji na 2021 rok i na 2022 rok podatnik deklarował dla naczepy: DMCZP 40 ton, 3 osie, zawieszenie pneumatyczne i stawkę podatku 1.171 zł – zgodną z uchwaloną przez Radę Gminy Czastary dla pojazdów o wskazanych parametrach, natomiast w rejestrze wymiarowym dla tego pojazdu w 2021 i 2022 roku przyjęto stawkę 896 zł i taką wysokość podatnik wpłacił – zniżono podatek o 275 zł w każdym roku. W deklaracji na 2022 rok podatnik wykazał ciągnik siodłowy o DMCZP 40 ton, dwóch osiach i zwieszeniu pneumatycznym, zakupiony w dniu 23 marca 2022 roku i zadeklarował podatek za 9 miesięcy według stawki 1.985 zł uchwalonej przez Radę Gminy dla pojazdów o podanych parametrach – w wysokości 1.489 zł, natomiast w rejestrze wymiarowym wpisano wysokość podatku 1.292 zł według stawki 1.723 zł, zaniżono podatek o 197 zł. W deklaracji na 2022 rok podatnik wykazał także ciągnik siodłowy o DMCZP 40 ton, dwóch osiach i zwieszeniu pneumatycznym, zakupiony 29 kwietnia 2022 roku i zadeklarował podatek w wysokości 1.158 zł, w rejestrze wymiarowym wpisano wysokość podatku 1.149 zł według stawki 1.723 zł. Rada Gminy Czastary dla pojazdów o podanych parametrach uchwaliła stawkę 1.985 zł – zatem podatek za 8 miesięcy wynosi 1.323 zł, zaniżono podatek o 174 zł. W deklaracji na 2021 rok podatnik wykazał zakupioną 2 lipca 2021 roku naczepę o DMC 34 tony, trzech osiach i innym systemie zawieszenia – podatek wyliczono według stawki 1.374 zł, natomiast w 2022 roku w rejestrze wymiarowym dla tego pojazdu ujęto wysokość podatku 896 zł (jak dla pojazdu o zawieszeniu pneumatycznym – podatnik dalej deklaruje inny system zawieszenia, ale zmienia rodzaj pojazdu, nie deklaruje DMC i wskazuje kwotę podatku 557 zł), zaniżono podatek o 478 zł. Ponadto z deklaracji podatkowej na rok 2023 oraz z Karty ewidencyjnej pojazdu opatrzonej pieczęcią Starostwa Powiatowego w Wieruszowie wynika, że podatnik w dniu 30 października 2022 roku został właścicielem przyczepy o DMC 18 ton i dwóch osiach, nie wskazano w karcie rodzaju zawieszenia – podatnik zadeklarował inny system zawieszenia w 2023 roku – podatnik nie złożył korekty deklaracji za 2022 rok, a organ podatkowy nie wezwał podatnika do spełnienia ustawowego obowiązku, mimo to dokonano przypisu podatku za 2 miesiące 2022 roku w wysokości 143 zł (według stawki 860 zł).
- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ¹⁸ w złożonej w dniu 14 września 2022 roku korekcie deklaracji na podatek od środków transportowych wykazał: ciągnik siodłowy o DMCZP 40 ton, dwóch osiach i zawieszeniu pneumatycznym, nabyty w dniu 18 lutego 2022 roku i sprzedany w dniu 22 marca 2022 roku – podatek za jeden miesiąc w wysokości 165 zł wg stawki 1.985 zł; ciągnik siodłowy o DMCZP 40 ton, dwóch osiach i zawieszeniu pneumatycznym, nabyty w dniu 18 lutego 2022 roku i sprzedany w dniu 3 kwietnia 2022 roku – podatek za dwa miesiące w wysokości 331 zł wg stawki

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

1.985 zł. Podatnik wpłacił podatek w wysokości 496 zł w dniu 16 września 2022 roku, ale organ podatkowy nie dokonał przypisu podatku na koncie wymiarowym dla powyższych pojazdów i na koniec 2022 roku wpłacona kwota stanowi saldo na koncie podatnika – nadpłatę (wydruk karty księgowej z dnia 31 października 2023 roku).

Nieprawidłowości stwierdzone w zakresie podatku od środków transportowych świadczą o niedostatecznej kontroli deklaracji składanych przez podatników i analizie wpływających do Urzędu dokumentów. Organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, które mają na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji i dokonywanych wpłat jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 9 ust. 4 i 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - obowiązek podatkowy, w zakresie podatku od środków transportowych, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, a wygasa z końcem miesiąca, w którym środek transportowy został wyrejestrowany lub wydana została decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, lub z końcem miesiąca, w którym upłynął czas, na który pojazd powierzono.

Przepis art. 11 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wskazuje, że jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek.

Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatnicy podatku od środków transportowych zobowiązani są: 1) składać, w terminie do dnia 15 lutego właściwemu organowi podatkowemu, deklaracje na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku; 2) odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności; 3) wpłacać obliczony w deklaracji podatek od środków transportowych - bez wezwania - na rachunek budżetu właściwej gminy.

Należy również mieć na uwadze, że stwierdzone nieprawidłowości w opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych mają wpływ na wysokość skutków finansowych wykazywanych w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S.

6. W zakresie czynności windykacyjnych stwierdzono, że w okresie 2021-2022 upomnienia były wystawiane tylko raz, na koniec każdego roku. Pomimo

skutecznie doręczonego upomnienia, organ podatkowy nie podejmował dalszych działań windykacyjnych, tj. nie wystawiał tytułów wykonawczych. Inspektor ds. księgowości podatkowej (zatrudniona w listopadzie 2019 roku) oświadczyła, że w latach 2019-2022 nie wystawiano tytułów wykonawczych. W tym czasie ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego wprowadzony w związku z wirusem SARS-CoV-2, który zakończył się w dniu 1 lipca 2023 roku. Sytuacja ta wpłynęła na organizację pracy Urzędu Gminy wprowadzając między innymi pracę zdalną, ograniczono możliwość korzystania ze szkoleń. Jednakże organ podatkowy prowadził windykację zaległości – co kwartał wysyłane są SMS-y z przypomnieniem o płatności podatku do mieszkańców będących w gminnym systemie powiadamiania tzw. MulttiInfo oraz przez wystawianie upomnień. Dodatkowo przed przygotowaniem upomnień podatnicy byli informowani telefonicznie o zadłużeniu, wielu dłużników wpłaciło zaległość przed wystawieniem upomnienia. Obecnie prowadzona jest weryfikacja zadłużenia poszczególnych podatników i zostaną wystawione upomnienia i tytuły wykonawcze.

Zgodnie z obowiązującym od dnia 30 lipca 2020 roku do dnia 20 lutego 2021 roku rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1294), wierzyciel był obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Wierzyciel przysyłał zobowiązanemu upomnienie, o ile było wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość: 1) przekraczała dziesięciokrotność kosztów upomnienia: a) niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne, b) przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne; 2) nie przekraczała dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej (§ 3).

W przypadku gdy egzekucja administracyjna mogła być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawiał tytuł wykonawczy obejmujący należność pieniężną, której wysokość: 1) przekraczała dziesięciokrotność kosztów upomnienia: a) niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne, b) przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne; 2) nie przekraczała dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej (§ 5).

Z dniem 20 lutego 2021 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083), zawierające analogiczne do powyżej przedstawionych rozwiązania.

7. Jednostka nie naliczała i nie pobierała odsetek ustawowych albo pobierała je w zaniżonej kwocie - od opóźnień w zapłacie należności cywilnoprawnych. Zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 359 § 1 i § 2 oraz art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.) - odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej

sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W zakresie gospodarki nieruchomościami

Gmina Czastary dokonała ostatniej aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego w 2015 roku. Zgodnie z art. 77 ust. 1-3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.) - wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty. Jeżeli wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, aktualizacji nie dokonuje się. W przypadku nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na cele mieszkaniowe przepis stosuje się w okresie 5 lat, licząc od dnia zawarcia umowy o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste. W przypadku gdy zaktualizowana wysokość opłaty rocznej przewyższa co najmniej dwukrotnie wysokość dotychczasowej opłaty rocznej, użytkownik wieczysty wnosi opłatę roczną w wysokości odpowiadającej dwukrotności dotychczasowej opłaty rocznej. Pozostałą kwotę ponad dwukrotność dotychczasowej opłaty (nadwyżka) rozkłada się na dwie równe części, które powiększają opłatę roczną w następnych dwóch latach. Opłata roczna w trzecim roku od aktualizacji jest równa kwocie wynikającej z tej aktualizacji. Aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

W zakresie udzielonych dotacji

W 2022 roku dotacja dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Radostowie w miesiącach styczeń – grudzień 2022 roku została przekazana w zaniżonej kwocie o 2.393,13 zł. Różnica pomiędzy kwotą dotacji wyliczoną przez RIO w Łodzi a kwotą dotacji wyliczoną przez Urząd Gminy wynikała głównie z niewłaściwie obliczonej miesięcznej kwoty dotacji na dziecko uczęszczające do tej szkoły. Ustalono, że aktualizacja kwoty dotacji została przeprowadzona w czerwcu, naliczona kwota dotacji nie pokrywała się z kwotą obliczoną przez RIO. Zaktualizowaną kwotę stosowano od czerwca dokonując równocześnie jednorazowego wyrównania w kwocie 9.834,54 zł. Powyższe było niezgodne z zasadami dokonywania aktualizacji dotacji określonymi w art. 43-45 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1400). Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - kwota dotacji, o której mowa między innymi w art. 26 ust. 1 (dotacja dla niepublicznych szkół podstawowych realizujących obowiązek szkolny lub nauki) ulega aktualizacji w wyniku zmiany kwoty przewidzianej w części oświatowej

subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, dokonanej na podstawie art. 45 ustawy. Natomiast zgodnie z art. 43 ust. 2 ww. ustawy - aktualizacji kwoty dotacji, o której mowa w art. 26 ust. 1 dokonuje się w miesiącu roku budżetowego następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3 ustawy. W 2022 roku ustawa budżetowa zastała ogłoszona w dniu 4 lutego, zatem 30 dni od jej ogłoszenia upłynęło w marcu i pierwsza aktualizacja powinna się odbyć w następnym miesiącu czyli kwietniu. Aktualizacja ta obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu aktualizacji czyli od 1 maja, o czym stanowi art. 43 ust. 3 pkt 1 ustawy. Ponadto w 2022 roku w przypadku szkół podstawowych wystąpił obowiązek dodatkowych dwóch aktualizacji kwoty dotacji:

- od dnia 1 lipca 2022 roku na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 marca 2022 roku o zmianie ustawy Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2022 r., poz. 935);
- od dnia 1 września 2022 roku na podstawie art. 32 ustawy z dnia 12 maja 2022 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1116).

Na podstawie powyższych przepisów należało dokonać aktualizacji – ustalić nową kwotę dotacji, zgodnie z przepisem art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

1. W wyniku kontroli dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych, tj. 1/ zadania pn. „Budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Czastary” oraz 2/ zadania pn. „Budowa polegająca na rozbudowie szkoły o stołówkę z zapleczem kuchennym i wyposażeniem oraz świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Czastarach”, przeprowadzonych w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji zgodnie z art. 275 pkt. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 ze zm.), stwierdzono iż w przypadku ww. zamówień ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych z naruszeniem art. 448 ww. ustawy. W przypadku pierwszego zadania wykonanie umowy nastąpiło w dniu 23 września 2022 roku, o czym świadczy spisany w tym dniu protokół ostatecznego odbioru robót, natomiast w przypadku drugiego zadania wykonanie umowy nastąpiło dniu 22 lutego 2023 roku. Ogłoszenie o wykonaniu umowy w przypadku omawianych zamówień zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych odpowiednio w dniach: 24 listopada 2022 roku i 31 marca 2023 roku. Zgodnie z treścią art. 448 ww. ustawy - zamawiający w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.

W odniesieniu do wymienionych powyżej zamówień publicznych nie stwierdzono naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie ich udzielenia.

2. Uchwałą nr XVIII/145/2021 z dnia 28 stycznia 2021 roku Rada Gminy Czastary dokonała zmiany w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021 – 2031. W wykazie przedsięwzięć, stanowiącym załącznik nr 2 do

ww. uchwały, wprowadzono zadanie inwestycyjne pn. „Budowa budynku stołówki z zapleczem kuchennym i wyposażeniem oraz świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Czastarach – zapewnienie dostępu uczniów szkoły podstawowej do nowoczesnej stołówki, świetlicy i biblioteki” (poz. 1.3.2.2.). Dla przedsięwzięcia ustalono: okres realizacji 2021 – 2022, łączne nakłady finansowe na kwotę 1.800.000,00 zł, w tym limit wydatków: na 2021 rok w kwocie 915.000,00 zł, na 2022 rok w kwocie 885.000,00; limit zobowiązań w kwocie 1.800.000,00 zł. Następnie uchwałą nr XXIII/175/2021 z dnia 28 września 2021 roku Rada Gminy Czastary dokonała zmiany w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021 – 2031. W wykazie przedsięwzięć, w zakresie ww. zadania inwestycyjnego nazwę zmieniono na „Budowa polegająca na rozbudowie szkoły o stołówkę z zapleczem kuchennym wraz z wyposażeniem oraz świetlicy przy szkole podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Czastarach”. Dla przedsięwzięcia ustalono: okres realizacji 2021 – 2022; łączne nakłady finansowe na kwotę 3.150.000,00 zł, w tym limit wydatków: na 2021 rok w kwocie 915.000,00 zł, na 2022 rok w kwocie 2.235.000,00; limit zobowiązań w kwocie 3.150.000,00 zł. Uchwałą nr XXIV/184/2021 z dnia 30 listopada 2021 roku Rada Gminy Czastary dokonała zmiany w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021 – 2031, w zakresie ww. przedsięwzięcia ustalając limit wydatków: na 2021 rok w kwocie 87.200,00 zł, na 2022 rok w kwocie 2.860.000,00; limit zobowiązań stanowił kwotę 87.200,00 zł.

W dniu 18 stycznia 2021 roku Wójt Gminy Czastary podpisał umowę nr 3/2021 na opracowanie dokumentacji projektu budowlanego dla zadania pn. „Budowa budynku stołówki z zapleczem kuchennym i wyposażeniem oraz świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Czastarach”. Wynagrodzenie ustalono w kwocie 69.900 zł. Podpisanie umowy nastąpiło zatem przed wprowadzeniem zadania wieloletniego do wykazu przedsięwzięć, stanowiącego załącznik do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Zgodnie z art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) - uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć. Stosownie do przepisów art. 226 ust. 3 ww. ustawy - w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: 1) nazwę i cel; 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia; 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe; 4) limity wydatków w poszczególnych latach; 5) limit zobowiązań. W myśl art. 226 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia. Przedsięwzięciem jest wieloletnie zadanie lub projekt, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ww. ustawy.

Należy zauważyć, iż limit zobowiązań stanowi upoważnienie udzielane przez Radę Gminy do zaciągania przez Wójta zobowiązań w ramach przedsięwzięć

wieloletnich. Zaciągnięcie zobowiązania tj. zawarcie umowy nie upoważnia do dokonania zmniejszenia limitu zobowiązań w danym roku, bowiem odzwierciedla on wartości aktualne dla danego roku (bazowego) i lat kolejnych. Zmniejszenie limitu, poprzez uwzględnienie już zaciągniętych zobowiązań, powinno nastąpić przy przyjmowaniu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wraz z wykazem przedsięwzięć w kolejnym roku.

Tymczasem, w latach 2022 i 2023 w zakresie realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa budynku stołówki z zapleczem kuchennym i wyposażeniem oraz świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Czastarach – zapewnienie dostępu uczniów szkoły podstawowej do nowoczesnej stołówki, świetlicy i biblioteki” rada Gminy ustaliła limity zobowiązań w następujący sposób:

- uchwałą nr XXVI/188/2021 z dnia 30 grudnia 2021 roku Rada Gminy Czastary uchwałała Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2022 – 2032, w wykazie przedsięwzięć, w zakresie ww. zadania inwestycyjnego ustalono: okres realizacji 2021 – 2022; łączne nakłady finansowe na kwotę 3.150.000,00 zł, w tym limit wydatków na 2022 rok w kwocie 2.860.000,00 zł; limit zobowiązań w kwocie 2.860.000,00 zł;
- uchwałą nr XXXIV/243/2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku Rada Gminy Czastary uchwałała Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2023 – 2032, w wykazie przedsięwzięć w zakresie ww. zadania inwestycyjnego ustalono: okres realizacji 2021 – 2023; łączne nakłady finansowe na kwotę 3.150.000,00 zł, w tym limit wydatków: na 2023 rok w kwocie 650.000,00 zł; limit zobowiązań w kwocie 650.000,00 zł.

Ze względu na fakt, że wszystkie umowy (szczegółowo wyspecyfikowane w protokole kontroli) związane z realizacją ww. przedsięwzięcia zostały zawarte w 2021 roku, limit zobowiązań do wykorzystania na rok 2022 i 2023 w powyższym zakresie powinien wynieść 0,00 zł.

W art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych ustawodawca określił dwa rodzaje limitów występujących w wykazie przedsięwzięć: limit wydatków w poszczególnych latach (pkt 4) oraz limit zobowiązań (pkt 5). Limity wydatków na dane przedsięwzięcie, wykazywane w poszczególnych latach jego realizacji, nie mogą przekroczyć zaplanowanych łącznych nakładów finansowych na to zadanie. Natomiast limit zobowiązań określa kwotowe możliwości organu wykonawczego w zakresie podpisywania umów na dane zadanie – wynikające z udzielonego upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań niezbędnych do realizacji przedsięwzięć. Stopień wykorzystania limitu zobowiązań nie musi pokrywać się z wykorzystaniem limitu wydatków, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Kwota, na którą będzie można zaciągać zobowiązania, będzie ulegała pomniejszeniu o kwotę zobowiązań zaciągniętych (podpisanych umów) w ramach ustalonego limitu dla przedsięwzięcia. Zatem jeżeli na realizację dwuletniego przedsięwzięcia organ wykonawczy podpisze umowę w pierwszym roku realizacji i opiewać ona będzie na kwotę stanowiącą większość łącznych nakładów finansowych – należy uznać, że limit zobowiązań do zaciągnięcia na dane zadanie w roku następnym będzie stanowił różnicę między pierwotnie założonym limitem na całość zadania, a wykorzystanym (poprzez zawarte umowy) już w pierwszym roku realizacji.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Wystąpiły przypadki, szczegółowo opisane w protokole kontroli, niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania, czym naruszono art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w myśl którego - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto niebieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących zwiększenia wartości środków trwałych naruszało przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi o obowiązku rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych.
2. W przypadku zamiany nieruchomości gruntowej o numerze ewidencyjnym działki 1561/2, o powierzchni 0,0311 ha, położonej w miejscowości Czastary ustalono, że ww. nieruchomość nie została objęta ewidencją księgową środków trwałych w jednostce. Ujęcie lub zdjęcie z ewidencji w księgach rachunkowych ww. środków trwałych z opóźnieniem albo całkowite zaniechanie wprowadzenia na stan środków trwałych nieruchomości stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ustawy o rachunkowości w zw. z § 26 ust. 2 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W myśl powyższych przepisów do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z jego treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Ponadto zgodnie z treści § 26 ust. 2 ww. rozporządzenia - okresem sprawozdawczym jest miesiąc.
3. Na dzień 31 grudnia 2022 roku w zakresie konta 013 nie uzgodniono stanu ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną, co stanowiło naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który określa, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy rzeczowo właściwi w zakresie szczegółowo wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez: ewidencję zwrotów dotacji zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu oraz stosowanie techniki księgowania umożliwiającej prawidłowe ustalenie wysokości obrotów na kontach, jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w tych sprawozdaniach określonych obrotów kont, stosownie do przepisu § 21 pkt 1 rozporządzenia.
2. Zapewnić sporządzanie sprawozdania SP-1, zgodnie z § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.
3. Przeanalizować dane wykazane w sprawozdaniu SP-1 za 2022 rok i odpowiednio je skorygować, korektę przekazać do RIO w Łodzi, stosownie do § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.
4. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.), poprzez ujmowanie w sprawozdaniu Rb-NDS kwoty nadwyżki z lat ubiegłych oraz kwoty wolnych środków, zgodnie z § 12 pkt 5 lit. c i d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia oraz uwzględniając kategoryzację źródeł przychodów wynikającą z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
5. Zapewnić sporządzanie sprawozdania Rb-ST - roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
6. Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej na koncie 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, w sposób umożliwiający ustalenie potencjalnych zobowiązań wymagalnych, do celów sprawozdawczości budżetowej.
7. W księgach rachunkowych jednostki na koncie 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, do okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
8. Czynności inwentaryzacyjne polegające na weryfikacji dokumentacji źródłowej ze stanem księgowym w zakresie aktywów ujętych na koncie 080 – Środki trwałe w budowie, przeprowadzać z należytą starannością.
9. Zapewnić prawidłowe ustalenie i wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów

podatkowych, kwot skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych i kwot skutków udzielonych przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości oraz w podatku od środków transportowych.

10. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 roku oraz za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych i skutków finansowych udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości oraz w podatku od środków transportowych. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
11. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
12. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji – stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy - wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
13. Zapewnić podpisywanie wydawanych decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych przez Wójta Gminy lub osoby przez niego upoważnione na podstawie art. 143 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
14. Zapewnić stosowanie zwolnień podatkowych w podatku rolnym, udzielanych na wniosek podatnika, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek, stosownie do art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym.
15. Przestrzegać terminów załatwiania spraw podatkowych, określonych art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. Zgodnie z kolei z art. 140 ww. ustawy – o każdym przypadku niezakończona sprawa we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu.
16. Egzekwować od podatników obowiązek składania deklaracji (korekty deklaracji) w przypadku powstania, lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych.
17. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca

1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 479 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

18. Naliczać i dochodzić odsetek z tytułu nieterminowych płatności w zakresie użytkowania wieczystego i czynszu dzierżawy.
19. Dokonać analizy istnienia przesłanek uzasadniających dokonanie aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości.
20. Dokonywać aktualizacji kwot dotacji dla niepublicznych szkół podstawowych realizujących obowiązek szkolny lub nauki przestrzegając przepisów art. 43 ust.4 i 5 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych.
21. Zapewnić przestrzeganie art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, który stanowi że - zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.
22. Zapewnić zaciąganie zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć wieloletnich w ramach ustalonego limitu zobowiązań dla danego przedsięwzięcia ujętego w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w ramach upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć.
23. W wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zapewnić prawidłowe określenie limitu zobowiązań dla poszczególnych przedsięwzięć, uwzględniając zobowiązania zaciągnięte w latach poprzednich.
24. Zapewnić bieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących środków trwałych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
25. Zapewnić uzgadnianie ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną w zakresie pozostałych środków trwałych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 16 ust.1 ustawy o rachunkowości.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Czastarach

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Czastarach

aa.